

ישראל טבקוב

כשרוח דמיון ומיומנות נפגשים על קו השמים

טבקוב יונק מתוך המציאות חלקי אמיתות, אמיתות שלמות, סיפורים מיתולוגיים או תנכ"יים, עובדות מדעיות ועובדות רוחניות ויוצק מהם תבנית חדשה. הופך את החומר לרוח, את הצורה לפנטזיה, ואת המציאות למקור השראה פתוח ונדיב, שאפשר לשנות אותו, להפך אותו, להפוך אותו ולייצר ממנו משהו אחר.

את עבודת המכחול והעיפרון המתבצעים באמצעות ידו הרגישה והמיומנת הכרנו כבר בעבודות קודמות, והנה אותה 'יד נאמנה', נאמנה בכל פעם לתכנים שאותם טבקוב רוצה למסור.

גוף עבודות אלה מייצר עולם רוחני, שממיו, פנטסטי עם קורטוב של ריאליה. כלומר, ריאליה שעומדת בבסיס ומשם ממריאה הלאה

השמימה. את גוף הציורים הנ"ל הייתי ממשילה לסולם יעקב עליו נאמר 'רגליו באדמה וראשו בשמיים'.

ציוריו נעים על ציר רחב של רמיזות סגנוניות, בין עיצוב (גרפיקה) לציור, בין סוריאליזם לציור הנאיבי, בין רוח לחומר ובין שכל לרגש. אחת העבודות המפתיעות ביותר היא זו אשר לה הוא קורא 'תיבת נוח'. הצופה מביט מלמעלה כנראה ממרום השמים, למטה לארץ, לעוסקים במלאכה. ייתכן שטבקוב רוצה לספר על אלוהים המתבונן בנוח הצדיק הבונה את התיבה ומתכוון למכול. טבקוב מתעניין בתהליך הבנייה, בהכנות, ולא בסיפור הרגיל המופיע בזיכרון הקולקטיבי - החיות עולות לתיבה וזוגות זוגות. טבקוב מאפשר לצופה

לראות אולי את אשר ראה האלוהים ממרום שמי. ייתכן שהוא רואה עצמו ברגעים אלה כשליחו של המבט האלוהי, בשמים, בעולמות הרוח. ומשם אל תוך העומק דרך מעבה היער והצמחים. בקרחת היער העגולה מתרחשת הבנייה. רגע פסטורלי, רגע לפני המבול המאיים. אולי השקט לפני הסערה. ניתן לקרוא זאת גם כמטאפורה לרחם, ואולי לידה חדשה של עולם.

העבודות מוקפדות עד לפרטי פרטים, ואופן הצגת הסצינה המצויירת, אשר בציורים מסויימים מקפידה על דימויים ועל פיגורטיביות, עוברת לעתים לציורים בהם מתקיימת הפשטה מונוכרומטית לכאורה, אשר ממנה מבצבים סמלים ודימויים.

באופן כלשהו ציורים אלה מהדהדים ומתכתבים עם סמלים ורמזים באמנות ובתרבות היהודית. אם אלה כפות ידיים פרושות המזכירות את ידיו של משה ומהדהדות לפסוק "וכי ידיו של משה עושות מלחמה". בין לבין ניתן לזהות את המנורה, בציור אחר אנשים בתפילה המזכירים את תורת החסידות ותורתו של הבעל שם טוב אשר חינך ועודד תפילה ביערות, בטבע, כדי להתקרב לעצמך ולאלוהים.

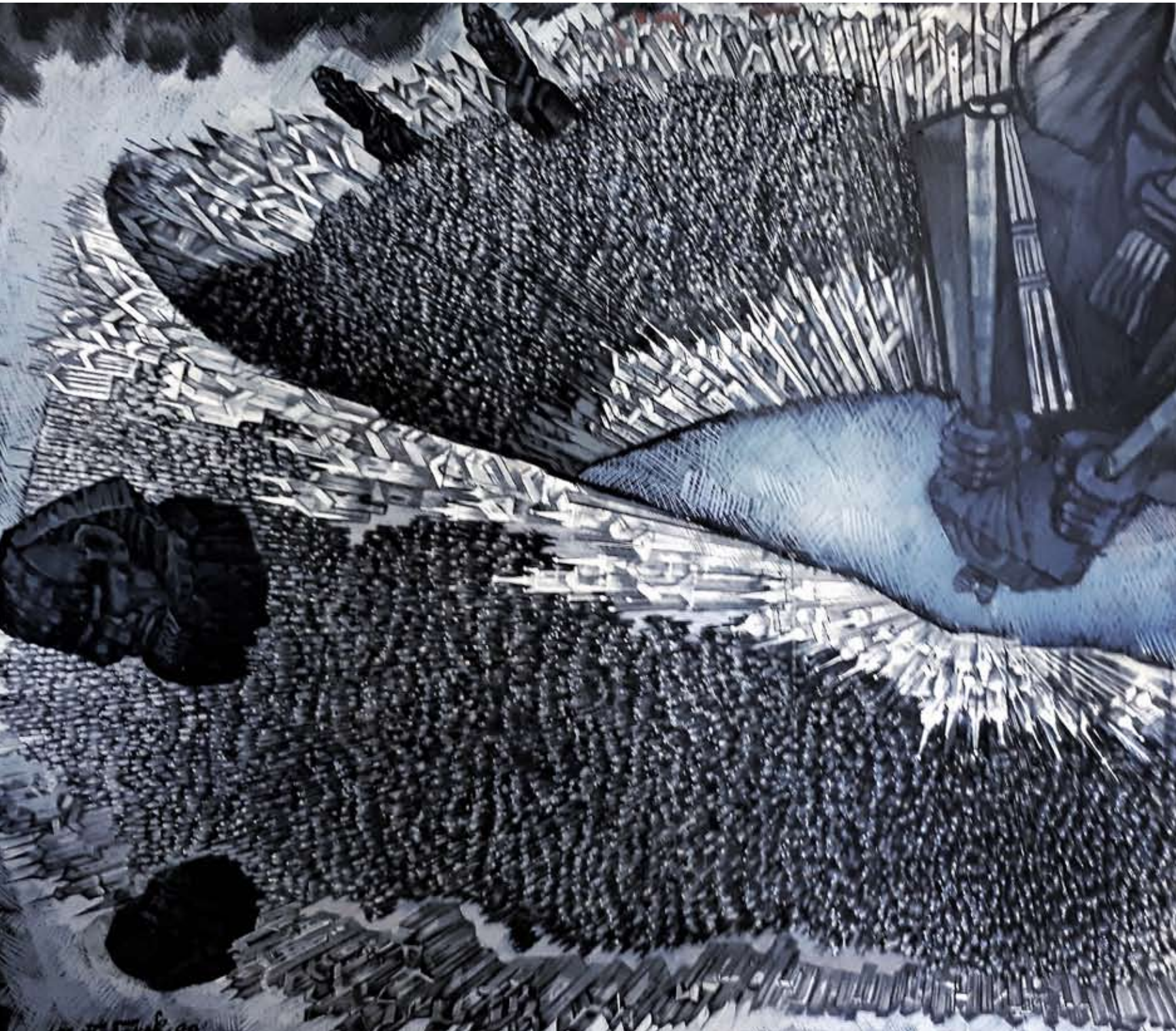
גם בציור שבו מתוארים אנשים בתפילה, המבט הוא מלמעלה, גם שם הצייר קובע שהאל מביט במתפללים, ובתוך שהם עסוקים

בעבודת הקודש נשפכת עליהם נהרה. יתכן תפילת שבת, אשר עליה נאמר שמביאה את 'הנשמה היתרה'.

בציוריו של טבקוב אין הפרדה מוגדרת בין ארץ לשמים. אלה נמהלים באלה בתהליך אינסופי של חיבור, כמו עולם גלובלי, חלל גלובלי שבהם האדם, או החיה הם פסיק קטן בתוך עולם שעליו אמר קובלת 'מה שהיה הוא שיהיה - עולם כמנהגו נוהג'.

טבקוב מצייר עולם שמימי אשר בוקע לא רק מהנושאים בהם הוא עוסק אלה גם באופן הנחת המכחול, בבחירת הצבע, באופני העיבוד השונים שנוגעים במציאות ברמיזות ומרחפים משם לעולם אחר שאותו אפשר לייצר ולהמציא רק דרך מוחו הקודח של האמן, ואולי גם של האל, אשר גם אם אינו מופיע בציורים, נוכחותו מורגשת. בציורים אלה השמיים וכל מה שהם מכילים (אולי 'כל צבאם'), הם הנעדר הנוכח ואילו האדם, המצוייר בכמה מהציורים, קטן, ללא פנים, בנוכחות מרומזת, אולי כדי להדגיש את אפסותו של האדם מול עולם ומלואו.

ד"ר נורית צדרכובים

Israel Tabakov

When Spirit, Imagination and Skill Converge along the Skyline

Israel Tabakov taps into reality and draws part-truths, whole truths, mythological or biblical stories, scientific and spiritual facts, which he then casts in a new mold. He turns spirit into matter, shape into fantasy, and reality into an open, abundant source of inspiration, which can be changed, subverted and converted into something else.

The brush and pencil strokes wrought by his sensitive, deft hand, are familiar from previous works. Once again we see the workings of that 'faithful hand', ever true to the contents that Tabakov wishes to convey.

This body of works gives rise to a spiritual, celestial, fantastic kind of world, with a dash of realia, which underpins them and from soars on up from there. I would compare this body of paintings to Jacob's ladder, "set up on the earth, and the top of it reached to heaven."

His paintings run a broad spectrum of style insinuations, straddling design (graphics) and painting, surrealism and naïve art, spirit and matter, mind and emotions.

One of the most surprising works in the current show is his 'Noah's Ark'. The viewer looks down, probably from heaven, at earth, over those who are hard at work. Perhaps Tabakov wishes to tell of God as He observes the righteous Noah build the ark ahead of the flood. Tabakov is interested in the building process, the preparations, rather than in the usual tale found in collective memory, with the animals boarding the ark two by two. Tabakov allows the viewer to see that which God might have seen from heaven. Perhaps he views himself in those moments as representing the divine gaze, in the worlds of spirit. And from there, in the thick of woods and plants, in the round clearing, the building takes place. A pastoral moment, just before the foreboding flood. Perhaps the calm before the storm, in what may be a metaphor for the womb, a birth of a new world.

The works are painstakingly elaborate, while the presentation of the painted scene, which in some works insists on images

and figurativeness, can segue into works that seem to maintain a monochromatic abstraction, where symbols and images can nevertheless be spied.

Somehow, these paintings echo and reference symbols and insinuations from art and the Jewish culture, like the spread palms, evocative of Moses's hands and the verse, "did the hands of Moses wage war?" You may also spy the menorah, while another work shows people praying, calling to mind the Hasiduth and the teachings of the Baal Shem Tov, who preached and advocated praying in the woods, close to nature, so as to come closer to oneself and to God.

Even in this painting, which depicts people praying, the gaze hovers above. There too, the artist determines that God looks down on the congregation, and as they are immersed in their holly worship, a light shines forth on them, in what may be the Sabbath prayer, which is said to inspire 'additional soul'. In Tabakov's paintings, no clear distinction exists between earth and heaven. They mix together in a never-ending process of connection, like a global world, a global space, where man or beast are but an iota, or as Ecclesiastes said, "That which hath been is that which shall be."

Tabakov paints a celestial world that breaks forth not just from the subjects that engage him, but also from how he applies his brush and chooses his colors, from the different treatments that touch upon reality with insinuations, only to take off to a different world that can only be produced and conceived in the fervent mind of the artist, or God, which may not appear in the paintings, but His presence is nevertheless felt. In these paintings, heaven and whatever it contains (perhaps "all the host of them") are cast as the absent present, while man, painted in some of the works, appears small, faceless, his presence subtle, perhaps with the purpose of stressing his irrelevance vis-a-vis a whole wide world.

dr. Nurit Cederbuim

